

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. F. Ioannis Nider Ordinis Prædicatorum Theologi De Reformatione Religiosorum Libri Tres

Nider, Johannes

Antverpiæ, 1611

V. Deducit secundum fructum, qui est veneni charitatis abiectio. Et ostendit quòd charitatis triplex sit venenum, quod Religio docet euomere; nempe superbia, auaritia, & luxuria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45728](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45728)

CAPVT V.

*Deducit secundum fructum, qui est veneni
charitatis abiectio. & ostendit, quod cha-
ritatis triplex sit venenum, quod Religio
docet euomere; nempe superbia, auaritia,
& luxuria.*

SECUNDVS fructus Religionis, est veneni
charitatis abiectio, scilicet cupiditatis;
quæ, teste Apostolo, radix omnium est ma-
lorum, prout se extendit ad amorem inor-
dinatum diuitiarum, deliciarum, & ad ef-
frenem voluntatis libertatem, prout S. Tho-
mas exponit lib. De perfectione spiritualis
vitæ. Considerandum hîc est, in quo vita
Christiana consistit, quomodo eam virus
vitiatorum necat, & qualiter per Religionis
ingressum, toxicum animo depellitur. Pri-
mum docet agnoscere, vbi prius, S. Tho-
mas, ita inquit: Est in naturalibus aliquid
simpliciter perfectum, quod cõtingit finem
eius, quod ei competit secundum propriam
rationem: vt animal cum ad hoc deuenit,
quod in nullo deficit, quod pertinet ad per-
fectionem vitæ, scilicet in dispositione mem-
brorum, quantitate & virtute. Secundum
quid perfectum est, quod perficitur in ali-
quo

*Secundus
Fructus
Religionis.*

*S. Tho. lib.
De perf.
spirit. vitæ.
o 17. opu-
scul. 18.*

*Quid per-
fectum sim-
pliciter.*

*Quid per-
fectum se-
cundum quid,
vt aiunt.*

Quis in Religionem perfectus simpliciter.

Quis secundum quid.

1. Cor. 13. 2

quo concomitante; puta si sit perfectum in albedine, odore, &c. Sic in spirituali vita, perfectus simpliciter dicitur ratione eius, in quo spiritualis vita consistit; sed secundum quid perfectus dici possit ratione cuiuscumque quod spirituali vitæ adiungitur. Consistit autem spiritualis vita in charitate: qua carens, nil spiritualiter reputatur. Vnde 1. Cor. 13. *Si habuero prophetiã, & nouerim mysteria omnia, & omnem scientiam, & si habuero omnem fidem, ita ut montes transferam, charitatem autem non habuero, nihil sum. Et 1. Ioan. 3. Nos scimus quoniam translati sumus de morte ad vitam, quoniam diligimus fratres. Qui non diligit, manet in morte.*

Perfectio consistit in charitate Dei primario.

Gen. 17. 1.

Quomodo ambuletur coram Deo.

** Secundaria perfectio in dilectione proximi.*

Ergo simpliciter perfectus est in vita spirituali, qui in charitate perfectus est. Secundum quid perfectus est, qui secundum quodcumque, quod spirituali vitæ adiungitur, ut humilitate, patientia, & huiusmodi perfectus est. Cum itaque perfectio consistat in charitate, & duo sint præcepta charitatis, de Deo principale, de proximo secundarium: primo consistit perfectio vitæ in dilectione Dei. Vnde Gen. 17. Dominus ad Abraham ait: *Ego Dominus omnipotens, ambula coram me, & esto perfectus.* Ambulatur ergo coram Deo, non passibus corporis, sed affectibus mentis. * Secundario verò consistit

stit in dilectione proximi: unde Matth. 5.
Diligite inimicos vestros. Et cum plura sub- Mat. 5. 44.

iunxisset, quæ ad dilectionem proximi per-
 tinent, ait concludens: *Estote ergo vos per-*
fecti, sicut & Pater vester celestis perfectus
est. Huic S. Thomæ sententiæ concordat
 Abbas Moyses, ut refert Cassianus Collat.
 Patrum, ubi post prædictæ venationem sen-
 tentiæ sic infert: Igitur ieiunia, vigiliæ, me- Cass. col. 1.

ditatio Scripturarum, nuditas, ac priuatio cap. 7.
 omnium facultatum, non perfectio, sed per-
 fectionis instrumenta sunt: quia non in ipsis
 consistit disciplina illius finis, sed per illa
 peruenitur ad finem. Incassum igitur hæc
 exercitia molitur, quisquis his veluti sum-
 mo bono contentus, intentionem sui cordis
 hucusque affixerit, & non ad capiendum fi-

nem, propter quem hæc appetenda sunt,
 omni conatu se extendit: habens quidem
 disciplinæ illius instrumenta; finem verò, in
 quo omnis collatus est fructus, ignorat.

Quid autem huius vitæ nobilissimæ, quæ
 in charitate consistit, venenum existat, do-
 cet beatus Augustinus libro 83. Quæstio-
 num: Venenum, inquit, charitatis est cu-
 piditas temporalium rerum; augmentum
 verò eius, cupiditatis diminutio. Et iterum

* Homilia 8. Radix omnium bonorum est
 charitas: radix omnium malorum est cu-
 pidi-

*Quidnam
 venenum
 charitatis.*

B. Aug. l. 83

q. 36. to 4.

* B. Aug.

Hom. sup.

illud 1. Ti-

moth. 6.

Radix om-

nium ma-

lorum, &c.

tom. 10.

piditas: & simul ambæ esse non possunt, quia nisi vna radicitus euulsa fuerit, alia plantari non potest. Sine causa aliquis conatur ramos incidere, si radicem non contendit euellere. Et insuper vt Petrus Rauennensis in quodam Sermone exclamat: Cupiditas omnium malorum est radix, transgressionis mater, magistra nocendi, primiceria iniquitatis, auriga malitiæ, sicaria virtutum, seditionis origo, fouea scandalorum. Nec mirum: patulum enim est, quòd ex inordinato amore seu ex affectu creaturarum peruerso, quæ in re sunt idem quod cupis, tria peiora pullulant vitia: auaritia scilicet, luxuria, & superbia, dicente Innocentio libro De vilitate conditionis humanæ: Tria maxime solent homines affectare, scilicet opes, voluptates, & honores. De opibus praua, de voluptatibus turpia, de honoribus vana procedunt, &c. Nam opes generant cupiditatem & auaritiam: voluptates pariunt gulam & luxuriam: honores nutriunt superbiam & iactantiam. Manifestum est itaque, quòd per tria Religionis fundamenta, paupertatem, castitatem, & obedientiam, directe triplex antefatum eradicatur venenum, vt supra patuit libro 1. cap. 2. & lib. 2. cap. 3. Declarat idem iterum S. Thomas tractatu De perfectione vite spiritualis, vbi sic inquit:

Modus

*Triapesti-
ma vitia ex
inordinato
amore crea-
turarum.*

*De cõtem-
ptu mundi,
li. 2. cap. 1.*

Modus dilectionis Dei & proximi imitan-
 dus est, in quantum possumus, ad quem per
 cōsilia Euangelica reuocamur. Manifestum
 est enim quod cor tanto ampliùs ad aliquid
 fertur, quanto à pluribus reuocatur. Omnia
 igitur, quibus ad perfectionem inuitamur,
 ad hoc tendunt, vt animus ab affectu tem-
 poralium auertatur, & Deo liberiùs vacet,
 eius voluntatem faciendo, & amando, &
 contemplando. Inter temporalia autem oc-

S. Tho. c. .
 7. opusc. 18.
 tom. 17.

currunt primò bona extrinseca, scilicet di-
 uitia: quarum fuga & auersio, tamquam pri-
 ma via ad perfectionem, consulitur Mat-
 thæi 19. *Si vis perfectus esse, vade, vende*
omnia quæ habes, & da pauperibus, & habe-
bis thesaurum in celo; & veni, sequere me.

Tres via
 ad perfe-
 ctionem.
 Paupertas,
 prima.

Mat. 19. 21

Secunda via, est cōtinentia, quæ magis con-
 iuncta priuat re, vtpote carnis oblectamen-
 tis, quæ maius ad perfectionem præbent ob-
 staculum & impedimentum, quàm ipsa bo-
 na temporalia, magis remota. Nam in ma-
 trimonio maximè curis sæcularibus quis
 implicatur. Vnde 1. ad Corinth. 7. *Qui si-*
ue vxore est, sollicitus est quæ Domini sunt,
quomodo placeat Deo. Qui autem cum vxo-
re est, sollicitus est quæ sunt mundi, quomo-
do placeat vxori: & diuisus est. Vt ergo
 Deo conuenientiùs vacetur, seruanda est
 perpetua continentia: imò multò magis ex

Cōtinentia,
 secunda.

1. Cor. 7.

v. 32.

Obediētia,
tertia.

Dionys. De
diuin. no-
minib. c. 4.

Gal. 2. 20.

Luc. 14. 26.

interioribus cum vxore impedimur passio-
nibus; quia inter omnes passiones, maximè
absorbet concubitus rationem. Tertia verò
via, ad acquirendum charitatis perfectio-
nem, est resignatio propriæ voluntatis. Non
enim solùm necessarium est ad perfectio-
nem charitatis consequendam, quòd homo
exteriora abiiciat; sed etiam quodammodò
seipsum derelinquat. Dicit enim Dionysius,
quòd diuinus amor est extasim faciens, id
est, hominem extra seipsum ponens, non
sinens hominem suiipsius esse, sed eius quod
amatur. Cuius exemplum in seipso Aposto-
lus ostendit ad Galat. 2. *Viuo ego, iam non
ego; uiuit verò in me Christus*: quasi suam
vitam nõ suam existimans, sed Christi: quia
quod proprium sibi erat contempnens, totus
Christo inhærebat. Et ideò Lucæ 14. post-
quam Dominus dixerat; *Si quis venit ad
me, & non odit patrem suum, & matrem, &
uxorem, & filios, & fratres, & sorores: tam-
quam aliquid maius addens, subdit; adhuc
autem & animam suam, non potest meus
esse discipulus*. Quod supremè fecerunt Mar-
tyres, pro Christo totum dantes per mor-
tem. Excedit tamen libertas voluntatis om-
nia bona hominis; adeò vt post mortem,
beneficium nullum maius impendere possi-
mus, quàm pro alio nos in seruitutem redi-
gere.

gere. Qui igitur se Deo & Superioribus per obedientiam votum tradit, animæ suæ perfectissimum bonum libertatem obtulit. Quorum exemplum Christus primò fuit. De

Christus primò suã voluntatem Patri obtulit.

Rom. 5. 19.

quo ad Romanos 5. dicitur: *Sicut per inobedientiam unius hominis, peccatores constituti sunt multi; ita & per unius hominis obedientiam, iusti constituti sunt multi.*

Hæc itaque obedientia consistit in abrenuntiatione propriæ voluntatis. Vnde Mat-

thæi 26. *Pater mi, si possibile est, transeat à me calix iste: verumtamen non sicut ego*

Mat. 26. 39

volo, sed sicut tu. Et Ioan. 6. *Non veni facere voluntatem meam, sed voluntatem eius,*

Ioan. 6. 38.

qui misit me. Ex quibus omnibus patet, quòd per debitum Religionis ingressum, quis impedimenta perfectionis & venena charitatis abiicit.

CAPVT VI.

Declarat tertium fructum, qui est ad victimam perfecta dispositio. Vbi docetur, quomodo homo ad modum hostiæ veteris Testamenti, per septem se Deo sacrificare debet.

TERTIVS fructus est, ad victimam scilicet perfecta dispositio. Vbi notandum, quòd ad offerendum olim aliquam hostiam

V 4

Deo